

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 084 819/98 - 2107
Signatura: ah4rs401

Inspektorát č 8
Okresní pracoviště Liberec

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola / školské zařízení: Církevní základní a mateřská škola Jana Amose Komenského
Srbská 441
460 11 Liberec

IZO: 110 018 141

Ředitel školy / zařízení: Daniela Coufalová

Zřizovatel: Úzká rada Jednoty bratrské, Kollárova 456, 509 01 Nová Paka

Příslušný školský úřad: ŠÚ Liberec

Termín inspekce: 8. a 9. října 1998

Inspektoři: Mgr. Jarmila Jaškovová

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.): řízení školy

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Výroční zpráva, roční plán školy, roční plán mateřské školy, tematické plány základní školy, povinná dokumentace školy, třídní kniha domácího vzdělávání, zápisy z provozních porad, kritéria pro hodnocení pracovníků, prezenční listiny ze schůzek s rodiči.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Koncepční záměry, plánování výchovně-vzdělávacího procesu

„Základní a mateřská škola je zaměřena na vedení dětí ke křesťanskému způsobu života, jehož základem je rozvíjení vztahů na všech úrovních. Důraz leží na osobním vztahu k Bohu a na vytváření správných životních postojů. Výchova a výuka se s tímto zaměřením musí shodovat.“

Tyto koncepční záměry uvádí výroční zpráva a jsou rozpracovány v ročním plánu školy. Jsou přijaty všemi interními pracovníky školy a rodiče jsou s nimi prokazatelně seznámeni.

Roční plán je zpracován pro mateřskou a základní školu společně, součástí je i plán školní družiny. Jsou v něm uvedeny hlavní úkoly, které jsou dále zpřesněny, je uváděna adresná odpovědnost, úkoly jsou termínovány. Vyhodnocování jeho plnění se provádí čtvrtletně. Mateřská škola má navíc zpracován vlastní roční plán činnosti členěný po měsících. Na základní škole vyžaduje vedení školy tematické plány vyučovaných

předmětů. Operativní plánování denní provozu školy funguje podle pravidel vnitřního informačního systému.

Do koncepčních záměrů školy je zahrnuto na dobu pěti let ministerstvem školství schválené pokusné ověřování odlišné organizační formy základního vzdělávání, tzv. domácí vzdělávání. Podmínky pokusného ověřování jsou uvedeny v dopise MŠMT ČR ze dne 29. 6. 1998 pod čj. 21 154/98 - 22. Domácí vyučování se týká žáků 1. stupně ZŠ. Základním důvodem existence tohoto experimentu je dle vyjádření ředitelky přání rodičů plně převzít odpovědnost za vzdělání a výchovu svých dětí a prohloubit spolupráci školy a rodiny. Zdůvodnění, proč se rozhodli k tomuto způsobu vzdělávání, uvádějí rodiče ve smlouvě, kterou uzavřeli se školou.

Základní koncepce školy je jasně stanovena. Plány jsou funkční, jsou sledovány a vyhodnocovány. Úroveň plánování je nadprůměrná.

2. Plnění učebních plánů a učebních osnov, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Žáci ZŠ se vzdělávají podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96 - 2. Učební plán souhlasí s předloženým rozvrhem hodin. Jako volitelné předměty škola nabízí žákům od 7. ročníku technické činnosti, techniku administrativy a informatiku, nepovinné předměty nenabízí.

Prokazatelná je péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Každý žák s vývojovou poruchou učení má vypracován individuální vzdělávací plán. Jedna z vyučujících je pověřena vedením práce s těmito dětmi. Pro učitele bylo ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Liberci uspořádáno školení, jak s žáky pracovat. Ve škole je integrována i zrakově postižená žákyně, škola spolupracuje se Speciálním pedagogickým centrem pro zrakově postižené.

Zpracované tematické plány odpovídají učebním osnovám.

Do domácího vzdělávání je zapsáno celkem 28 žáků, z toho 14 chodí do školy dva dny v týdnu, tvoří jednu třídu o pěti odděleních. Zbývající žáci se musí dostavit nejméně dvakrát za školní rok ke konzultacím a hodnocení výsledků vzdělávání. Každý žák má určeného konzultanta, který se o něj a jeho rodinu stará. Zabezpečuje pomůcky a učební materiály, poskytuje rodičům odbornou pomoc a radu.

Každý žák má třídní knihu domácího vzdělávání, do které zapisují rodiče i konzultant údaje o probraném učivu, čas věnovaný výuce a hodnocení. Součástí je rodiči vypracovaná „rodinná vzdělávací filosofie“, rozdělení odpovědnosti školy a rodiny za výchovu a vzdělávání, dále nabídka akcí, které pořádá škola, a jichž se mohou žáci zúčastňovat. V třídní knize je i uvedeno, jakým způsobem a za co budou žáci v každém vyučovacím předmětu hodnoceni. Pro zachování jednotnosti nabídla škola rodičům zpracovaný plán roční výuky českého jazyka a matematiky, z ostatních předmětů si plán zpracovávají rodiče sami. Rodičům je doporučováno, aby se neomezovali při výběru pomůcek a učebních textů pouze na učebnice.

Ve výchovně-vzdělávacím programu mateřské školy je v tomto školním roce kladen důraz na hudební a tělesnou výchovu. Jedenkrát týdně je zařazován blok biblické výchovy.

Učební plány a osnovy jsou plněny, ale nabídka individuálních vzdělávacích aktivit (povinně volitelné a nepovinné předměty) je velmi omezená. Příkladná je péče o děti s vývojovými poruchami učení. Garanty plnění osnov v domácím vzdělávání jsou určeni

konzultanti. Úroveň plnění učebních plánů a osnov hodnotí ČŠI celkově jako spíše nadprůměrnou.

3. Odborné a pedagogické řízení

3.1 Organizační struktura

Ředitelka školy si kromě zodpovědnosti za chod celé školy ponechala i užší vedení MŠ, 1. stupně ZŠ a garanci za domácí vyučování. Na řízení ZŠ se dále podílejí její zástupkyně, vedoucí učitelka MŠ, a určená učitelka 2. st. ZŠ. Kompetence jsou rozděleny pouze na základě ústní dohody. Provozním pracovníkům jsou stanoveny písemně. Organizační řád školy byl zpracován a projednán na provozní poradě v srpnu 1998. Poradní metodické orgány byly ustaveny od školního roku 1998/99.

3.2 Personální struktura

Kolektiv pracovníků není ustálený. Změny, kterými škola prochází (letos přibyl 8. ročník), se odrážejí na počtu a složení pedagogického sboru. Z 13 pedagogických pracovníků má pouze 5 pedagogickou způsobilost. S odbornou způsobilostí je vyučován český a anglický jazyk, matematika, výtvarná výchova a technické činnosti.

Ve škole působí speciální pedagožka, která vyučuje Brailovu písmu nevidomou žákyni. Čtyřikrát týdně žákyni pomáhá při vyučování pomocná asistentka.

Z hlediska věkové struktury převládají mladí učitelé do 30 let. Provoz školy zabezpečují 4 zaměstnanci. Úroveň práce s lidmi je především zásluhou ředitelky školy velmi dobrá.

3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Ředitelka podporuje vzdělávací aktivity svých podřízených a má o nich dobrý přehled. Pracovníci se zúčastňují vzdělávacích aktivit pořádaných Metodickým střediskem ŠÚ v Liberci a kurzů pořádaných pro učitele křesťanských škol. Zástupkyně ředitelky dále studuje Vyšší pedagogickou školu. Ředitelka dbá na zpětnou vazbu, od účastníků vzdělávacích akcí vyžaduje, aby informace předávali na poradách.

Knihovna odborné literatury je umístěna ve sborovně, je využívána a dle finančních možností doplňována. Škola odebírá Učitelské noviny, Sbirku zákonů, Věstník MŠMT ČR a časopis Moderní vyučování.

Organizační struktura je stanovena. Převážnou část kompetencí si ponechala ředitelka školy. Personální struktura je založena na poměrně nízkém procentu pedagogicky a odborně způsobilých pracovníků. Péči o další vzdělávání je věnována vedením školy i pracovníky náležitá pozornost. Řízení školy je funkční, ale vzhledem k uvedeným personálním podmínkám je ČŠI hodnoceno zatím jako pouze průměrné.

4. Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Plán kontrolní činnosti vypracován není. Kontrola plnění úkolů se provádí průběžně. Záznamy o splnění úkolů vede ředitelka školy v osobním kalendáři. Hospitační záznamy obsahují závěry, doporučení a jsou s pedagogy projednávány. Pro hodnocení pedagogické

práce chce ředitelka využívat od školního roku 1998/99 i nově ustavené metodické orgány. Kritéria pro hodnocení pracovníků jsou dána, veřejně známa a jsou dodržována.

Základní pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků má škola stanovena. V současné době je chce škola zpřesnit a podrobněji rozvést. Žáci z domácího vzdělávání, kteří navštěvují dvakrát týdně školu, budou klasifikováni na vysvědčení známkami, v hudební, výtvarné, tělesné výchově a praktických činnostech slovně. Žáci, kteří budou vzdělávání pouze doma, budou dle vyjádření ředitelky pravděpodobně hodnoceni na vysvědčení ze všech předmětů slovně.

Jako evaluační nástroje ke zjišťování kvality vědomostí a znalostí žáků používá škola vlastní prověrky.

Úroveň kontrolního systému je zatím průměrná.

5. Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém má stanoven pevný řád. Pracovníci školy se setkávají pravidelně každé ráno před vyučováním ke krátké poradě, kde se operativně řeší denní úkoly. Jedenkrát týdně se konají provozní porady, při kterých se hodnotí předchozí týden a upřesňují se informace pro následující. Termíny pedagogických rad jsou naplánovány.

Pro rodiče se konají čtyřikrát ročně třídní schůzky a dvakrát za rok semináře s odbornými přednáškami. Pro rodiče dětí s vývojovými poruchami učení jsou pořádány navíc dva odborné semináře ve spolupráci s PPP. Podle prezenčních listin bylo zjištěno, že účast rodičů bývá vysoká. Dle rozpisu jsou rodiče žáků zváni během roku i k osobním pohovorům, zejména rodiče dětí s vývojovými poruchami učení. Informovanost rodičů žáků z domácího vzdělávání je zajišťována osobně ředitelkou při konzultacích a vyučování ve škole. V MŠ dochází k neformálním denním kontaktům s rodiči při odpoledním předávání dětí. Na rozvíjení vztahů mezi školou a rodinami dětí je kladen velký důraz (uváděno i jako jedno z kritérií pro osobní hodnocení pedagogů ředitelkou školy).

Škola spolupracuje se ZŠ Růžodolská, která poskytuje tělocvičnu pro výuku tělesné výchovy. Velmi dobrá je spolupráce s Gymnáziem F. X. Šaldy, kam docházejí žáci na obědy a kde se konají zpravidla o víkendových dnech výše zmíněné odborné semináře pro rodiče.

Škola je členem mezinárodní organizace Asociace křesťanských škol.

Úroveň informačního systému školy je nadprůměrná.

6. Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace školy je vedena. Při její kontrole byly zjištěny drobnější nedostatky ve vyplňování třídních výkazů, chyběly nově založené katalogové listy 6. ročníku. Pro žáky domácího vzdělávání je zatím veden jeden třídní výkaz pro všechny ročníky 1. stupně, což znesnadňuje evidenci o žácích a průběhu jejich školní docházky.

Příkladně jsou vedeny záznamy z pedagogických rad. Nejsou jen statistickým přehledem, ale obsahují důležité konkrétní informace o žácích, přijaté závěry na základě společné porady, jak nadále postupovat z hlediska jejich vzdělávání i výchovy.

Vedení povinné dokumentace má spíše nadprůměrnou úroveň.

7. Výroční zpráva

Výroční zpráva obsahuje všechny oblasti dané zákonem a je v souladu se skutečností. Má dobrou vypovídací hodnotu a je využitelná pro další vývoj a plánování školy. Základním problémem zůstává získání nového objektu. Po stránce formálního zpracování vykazuje zpráva drobné nedostatky. S pracovníky školy byla projednána v červnu 1998.

Úroveň výroční zprávy je nadprůměrná.

8. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Od školského úřadu dostává škola finanční prostředky na realizaci vzdělávacího programu a na provoz školy. Od zřizovatele získává nepravidelně menší částku. Formou grantů se podařilo loni získat peníze na projekt Škola v přírodě a na úhradu mzdy speciálního pedagoga. Úsporná opatření musí škola provádět při nákupu pomůcek.

Využívání finančních prostředků je funkční, velmi dobře fungující.

ZÁVĚRY

V řízení školy nastal velký posun v oblasti plánování a jeho zpětné vazbě. Je vytvořen účinný systém péče o zdravotně postižené žáky a žáky s vývojovými poruchami učení. Mimořádný důraz klade škola na spolupráci s rodiči. Je vypracován a plněn systém interakce škola - rodina. Experiment domácího vzdělávání má škola v základních rysech stanovenými pravidly zajištěn. Jeho význam a účinnost bude možno zhodnotit až po uplynutí školního roku. Nízká zůstává kvalifikovanost učitelského sboru.

Doporučení:

1. Zvýšit procento pedagogicky a odborně způsobilých pracovníků.
2. S nově vypracovanými pravidly hodnocení a klasifikace prokazatelně seznámit žáky i rodiče.
3. Odstranit nedostatky ve vyplňování třídních výkazů a pro domácí vzdělávání zavést třídní výkazy pro každý ročník zvlášť.

V Liberci dne 27. října 1998

*razítko
ano*

Podpis inspektora:

.....Jarmila...Jaškovová v. r.

Inspekční zprávu jsem převzala dne 4. listopadu 1998

*razítko
ano*

Podpis ředitelky školy Coufalová Daniela v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	25. 11. 1998	084 902/98 - 2107
Školský úřad:	25. 11. 1998	084 903/98 - 2107